

561

KONWENCJA

o uznawaniu rozwodów i separacji,

sporządzona w Hadze dnia 1 czerwca 1970 r.

W imieniu Rzeczypospolitej Polskiej

PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

podaje do powszechnej wiadomości:

Konwencja o uznawaniu rozwodów i separacji została otwarta do podpisu dnia 1 czerwca 1970 r. w Hadze w następującym brzmieniu:

Przekład

KONWENCJA	CONVENTION	CONVENTION
o uznawaniu rozwodów i separacji	on the recognition of divorces and legal separations	sur la reconnaissance des divorces et des séparations de corps
	<i>(Concluded June 1 st, 1970)</i>	<i>(Conclue le premier juin 1970)</i>
Państwa-sygnatariusze niniejszej konwencji,	The States signatory to the present Convention,	Les Etats signataires de la présente Convention,
pragnąc ułatwić uznawanie rozwodów i separacji orzeczonych na ich terytoriach,	Desiring to facilitate the recognition of divorces and legal separations obtained in their respective territories,	Désirant faciliter la reconnaissance des divorces et des séparations de corps acquis sur leurs territoires respectifs,
postanowili zawrzeć w tym celu konwencję i uzgodnili następujące postanowienia:	Have resolved to conclude a Convention to this effect, and have agreed on the following provisions:	Ont résolu de conclure une Convention à cet effet et sont convenus des dispositions suivantes:
Artykuł 1	Article 1	Article premier
Niniejszą konwencję stosuje się do uznawania w Umawiającym się Państwie rozwodów i separacji, orzeczonych w innym Umawiającym się Państwie w postępowaniu sądowym lub innym postępowaniu oficjalnie uznanym w tym państwie, które są w tym państwie prawnie skuteczne.	The present Convention shall apply to the recognition in one Contracting State of divorces and legal separations obtained in another Contracting State which follow judicial or other proceedings officially recognized in that State and which are legally effective there.	La présente Convention s'applique à la reconnaissance, dans un Etat contractant, des divorces et des séparations de corps qui sont acquis dans un autre Etat contractant à la suite d'une procédure judiciaire ou autre officiellement reconnue dans ce dernier, et qui y ont légalement effet.
Konwencji nie stosuje się do ustaleń o winie oraz do innych dodatkowych decyzji wydanych przy orzekaniu o rozwodzie lub separacji, w szczególności decyzji dotyczących zobowiązań pieniężnych lub pieczy nad dziećmi.	The Convention does not apply to findings fault or to ancillary orders pronounced on the making of a decree of divorce or legal separation; in particular, it does not apply to orders relating to pecuniary obligations or to the custody of children.	La Convention ne vise pas les dispositions relatives aux torts, ni les mesures ou condamnations accessoires prononcées par la décision de divorce ou de séparation de corps, notamment les condamnations d'ordre pécuniaire ou les dispositions relatives à la garde des enfants.
Artykuł 2	Article 2	Article 2
Takie rozwody i separacje będą uznawane we wszystkich Umawiających się Państwach, przy zachowaniu pozostałych warunków przewidzianych w niniejszej konwencji, jeżeli w dniu wszczęcia postępowania w państwie, w którym został orzeczony rozwód lub separacja (zwanym dalej „Państwem pochodzenia”):	Such divorces and legal separations shall be recognized in all other Contracting States, subject to the remaining terms of this Convention, if, at the date of the institution of the proceedings in the State of the divorce or legal separation (hereinafter called 'the State of origin'):	Ces divorces et séparations de corps sont reconnus dans tout autre Etat contractant, sous réserve des autres dispositions de la présente Convention, si, à la date de la demande dans l'Etat du divorce ou de la séparation de corps (ci-après dénommé «l'Etat d'origine»):
(1) pozwany miał miejsce stałego pobytu; lub	(1) the respondent had his habitual residence there; or	1. le défendeur y avait sa résidence habituelle; ou
(2) powód miał miejsce stałego pobytu, a ponadto został spełniony jeden z następujących warunków:	(2) the petitioner had his habitual residence there and one of the following further conditions was fulfilled:	2. le demandeur y avait sa résidence habituelle et l'une des conditions suivantes était en outre remplie:
a) pobyt ten trwał co najmniej rok bezpośrednio przed wszczęciem postępowania;	a) such habitual residence had continued for not less than one year immediately prior to the institution of proceedings;	a) cette résidence habituelle avait duré au moins une année immédiatement avant la date de la demande;

b) małżonkowie mieli ostatnie wspólne miejsce pobytu; lub (3) oboje małżonkowie byli obywatelami tego Państwa; lub (4) powód był obywatelem tego państwa, a ponadto został spełniony jeden z następujących warunków: a) powód miał tam miejsce stałego pobytu; lub b) przebywał tam nieprzerwanie przez okres co najmniej jednego roku, przypadającego przynajmniej częściowo na okres dwóch lat poprzedzających wszczęcie postępowania; lub (5) powód w sprawie rozwodowej był obywatelem tego państwa, a ponadto zostały spełnione następujące warunki: a) powód był obecny w tym państwie w dniu wszczęcia postępowania oraz b) małżonkowie mieli ostatnie wspólne miejsce stałego pobytu w państwie, którego prawo w dniu wszczęcia postępowania nie przewidywało rozwodu.	b) the spouses last habitually resided there together; or (3) both spouses were nationals of that State; or (4) the petitioner was a national of that State and one of the following further conditions was fulfilled: a) the petitioner had his habitual residence there; or b) he had habitually resided there for a continuous period of one year falling, at least in part, within the two years preceding the institution of the proceedings; or (5) the petitioner for divorce was a national of that State and both the following further conditions were fulfilled: a) the petitioner was present in that State at the date of institution of the proceedings and b) the spouses last habitually resided together in a State whose law, at the date of institution of the proceedings, did not provide for divorce.	b) les époux y avaient en dernier lieu habituellement résidé ensemble; ou 3. les deux époux étaient ressortissants de cet Etat; ou 4. le demandeur était un ressortissant de cet Etat et l'une des conditions suivantes était en outre remplie: a) le demandeur y avait sa résidence habituelle; ou b) il y avait résidé habituellement pendant une période continue d'une année comprise au moins partiellement dans les deux années précédant la date de la demande; ou 5. le demandeur en divorce était un ressortissant de cet Etat et les deux conditions suivantes étaient en outre remplies: a) le demandeur était présent dans cet Etat à la date de la demande et b) les époux avaient, en dernier lieu, habituellement résidé ensemble dans un Etat dont la loi ne connaissait pas le divorce à la date de la demande.

Artykuł 3

Jeżeli Państwo pochodzenia przyjmie domicyl jako podstawę jurysdykcji w sprawach o rozwód lub separację, pojęcie „miejsce stałego pobytu” w artykule 2 należy rozumieć jako obejmujące domicyl w znaczeniu, w jakim termin ten jest stosowany w tym państwie.

Jednakże ustępu poprzedzającego nie stosuje się do domicylu żony, uzależnionego od domicylu męża.

Artykuł 4

W przypadku powództwa wzajemnego rozwód lub separacja orzeczone na skutek powództwa głównego lub wzajemnego są uznawane, jeżeli jedno lub drugie odpowiada warunkom artykułów 2 lub 3.

Artykuł 5

Jeżeli orzeczenie separacji odpowiadające postanowieniom niniejszej konwencji zostało przekształcone w orzeczenie rozwodo-

Article 3

Where the State of origin uses the concept of domicile as a test of jurisdiction in matters of divorce or legal separation, the expression 'habitual residence' in Article 2 shall be deemed to include domicile as the term is used in that State.

Nevertheless, the preceding paragraph shall not apply to the domicile of dependence of a wife.

Article 4

Where there has been a cross-petition, a divorce or legal separation following upon the petition or cross-petition shall be recognized if either falls within the terms of Articles 2 or 3.

Article 5

Where a legal separation complying with the terms of this Convention has been converted into a divorce in the State of origin, the

Article 3

Lorsque la compétence, en matière de divorce ou de séparation de corps, peut être fondée dans l'Etat d'origine sur le domicile, l'expression «résidence habituelle» dans l'article 2 est censée comprendre le domicile au sens où ce terme est admis dans cet Etat.

Toutefois, l'alinéa précédent ne vise pas le domicile de l'épouse lorsque celui-ci est légalement rattaché au domicile de son époux.

Article 4

S'il y a eu une demande reconventionnelle, le divorce ou la séparation de corps intervenu sur la demande principale ou la demande reconventionnelle est reconnu si l'une ou l'autre répond aux conditions des articles 2 ou 3.

Article 5

Lorsqu'une séparation de corps, répondant aux dispositions de la présente Convention, a été convertie en divorce dans l'Etat d'origine,

we w Państwie pochodzenia, nie można odmówić uznania rozwodu z tego powodu, że warunki określone w artykułach 2 lub 3 nie istniały już w chwili wszczęcia postępowania rozwodowego.

Artykuł 6

Jeżeli pozwany brał udział w postępowaniu, organy państwa, w którym wnosi się o uznanie rozwodu lub separacji, są związane ustaleniami faktycznymi, stanowiącymi podstawę jurysdykcji.

Nie można odmówić uznania rozwodu lub separacji z tego powodu, że:

- a) ustawodawstwo wewnętrzne państwa, w którym wnosi się o uznanie, nie dopuszcza rozwodu lub separacji na podstawie tych faktów; lub
- b) zostało zastosowane inne prawo niż to, które powinno być zastosowane według norm prawa prywatnego międzynarodowego tego państwa.

Bez uszczerbku dla tego, co może być konieczne dla stosowania innych postanowień niniejszej konwencji, organy państwa, w którym wnosi się o uznanie rozwodu lub separacji, nie rozpatrują orzeczenia pod względem merytorycznym.

Artykuł 7

Umawiające się Państwo może odmówić uznania rozwodu, jeżeli w chwili jego orzekania obie strony były wyłącznie obywatelami państw, których ustawodawstwo nie przewiduje rozwodu.

Artykuł 8

Jeżeli przy uwzględnieniu całości okoliczności nie podjęto odpowiednich kroków w celu zawiadomienia pozwanego o pozwie o rozwód lub o separację albo nie umożliwiono mu dostatecznie obrony swych praw, można odmówić uznania rozwodu lub separacji.

recognition of the divorce shall not be refused for the reason that the conditions stated in Articles 2 or 3 were no longer fulfilled at the time of the institution of the divorce proceedings.

Article 6

Where the respondent has appeared in the proceedings, the authorities of the State in which recognition of a divorce or legal separation is sought shall be bound by the findings of fact on which jurisdiction was assumed.

The recognition of a divorce or legal separation shall not be refused:

- a) because the internal law of the State in which such recognition is sought would not allow divorce or, as the case may be, legal separation upon the same facts; or
- b) because a law was applied other than that applicable under the rules of private international law of that State.

Without prejudice to such review as may be necessary for the application of other provisions of this Convention, the authorities of the State in which recognition of a divorce or legal separation is sought shall not examine the merits of the decision.

Article 7

Contracting States may refuse to recognize a divorce when, at the time it was obtained, both the parties were nationals of States which did not provide for divorce and of no other State.

Article 8

If, in the light of all the circumstances, adequate steps were not taken to give notice of the proceedings for a divorce or legal separation to the respondent, or if he was not afforded a sufficient opportunity to present his case, the divorce or legal separation may be refused recognition.

la reconnaissance du divorce ne peut pas être refusée pour le motif que les conditions prévues aux articles 2 ou 3 n'étaient plus remplies lors de la demande en divorce.

Article 6

Lorsque le défendeur a comparu dans la procédure, les autorités de l'Etat où la reconnaissance d'un divorce ou d'une séparation de corps est invoquée seront liées par les constatations de fait sur lesquelles a été fondée la compétence.

La reconnaissance du divorce ou de la séparation de corps ne peut pas être refusée au motif:

- a) soit que la loi interne de l'Etat où cette reconnaissance est invoquée ne permettrait pas, selon les cas, le divorce ou la séparation de corps pour les mêmes faits, ou
- b) soit qu'il a été fait application d'une loi autre que celle qui aurait été applicable d'après les règles de droit international privé de cet Etat.

Sous réserve de ce qui serait nécessaire pour l'application d'autres dispositions de la présente Convention, les autorités de l'Etat où la reconnaissance d'un divorce ou d'une séparation de corps est invoquée ne peuvent procéder à aucun examen de la décision quant au fond.

Article 7

Tout Etat contractant peut refuser la reconnaissance d'un divorce entre deux époux qui, au moment où il a été acquis, étaient exclusivement ressortissants d'Etats dont la loi ne connaît pas le divorce.

Article 8

Si, eu égard à l'ensemble des circonstances, les démarches appropriées n'ont pas été entreprises pour que le défendeur soit informé de la demande en divorce ou en séparation de corps, ou si le défendeur n'a pas été mis à même de faire valoir ses droits, la reconnaissance du divorce ou de la séparation de corps peut être refusée.

Artykuł 9

Umawiające się Państwo może odmówić uznania orzeczenia o rozwodzie lub separacji, jeżeli nie da się ono pogodzić z wcześniejszym orzeczeniem określającym status małżeński małżonków, wydanym w państwie, w którym wnosi się o uznanie, albo orzeczeniem uznającym lub spełniającym przesłanki uznania w tym państwie.

Artykuł 10

Umawiające się Państwo może odmówić uznania orzeczenia o rozwodzie lub separacji, jeżeli uznanie byłoby oczywiście sprzeczne z jego porządkiem publicznym.

Artykuł 11

Państwo, które jest zobowiązane do uznania orzeczenia o rozwodzie na podstawie niniejszej konwencji, nie może przeszkodzić żadnemu z małżonków w zawarciu ponownego małżeństwa na tej podstawie, że prawo innego państwa nie uznaje tego rozwodu.

Artykuł 12

Postępowanie w sprawie o rozwód lub separację w każdym Umawiającym się Państwie może być zawieszona, jeżeli postępowanie dotyczące statusu małżeńskiego jednego z małżonków jest przedmiotem postępowania w innym Umawiającym się Państwie.

Artykuł 13

Przy stosowaniu niniejszej konwencji do orzeczonych rozwodów lub separacji lub o których uznanie wnosi się w Umawiających się Państwach, w których w sprawach o rozwód lub separację obowiązują dwa lub więcej systemy prawne stosowane w różnych jednostkach terytorialnych:

- (1) powołanie się na prawo Państwa pochodzenia oznacza powołanie się na prawo terytorium, na którym rozwód lub separacja zostały orzeczone;
- (2) powołanie się na prawo państwa, w którym wnosi się o uznanie, oznacza powołanie się na prawo sądu; oraz

Article 9

Contracting States may refuse to recognize a divorce or legal separation if it is incompatible with a previous decision determining the matrimonial status of the spouses and that decision either was rendered in the State in which recognition is sought, or is recognized, or fulfils the conditions required for recognition, in that State.

Article 10

Contracting States may refuse to recognize a divorce or legal separation if such recognition is manifestly incompatible with their public policy ('ordre public').

Article 11

A State which is obliged to recognize a divorce under this Convention may not preclude either spouse from remarrying on the ground that the law of another State does not recognize that divorce.

Article 12

Proceedings for divorce or legal separation in any Contracting State may be suspended when proceedings relating to the matrimonial status of either party to the marriage are pending in another Contracting State.

Article 13

In the application of this Convention to divorces or legal separations obtained or sought to be recognized in Contracting States having, in matters of divorce or legal separation, two or more legal systems applying in different territorial units:

- (1) any reference to the law of the State of origin shall be construed as referring to the law of the territory in which the divorce or separation was obtained;
- (2) any reference to the law of the State in which recognition is sought shall be construed as referring to the law of the forum; and

Article 9

Tout Etat contractant peut refuser la reconnaissance d'un divorce ou d'une séparation de corps s'ils sont incompatibles avec une décision antérieure ayant pour objet principal l'état matrimonial des époux, soit rendue dans l'Etat où la reconnaissance est invoquée, soit reconnue ou remplissant les conditions de la reconnaissance dans cet Etat.

Article 10

Tout Etat contractant peut refuser la reconnaissance d'un divorce ou d'une séparation de corps, si elle est manifestement incompatible avec son ordre public.

Article 11

Un Etat, tenu de reconnaître un divorce par application de la présente Convention, ne peut pas interdire le remariage à l'un ou l'autre des époux au motif que la loi d'un autre Etat ne reconnaît pas ce divorce.

Article 12

Dans tout Etat contractant, il peut être sursis à statuer sur toute demande en divorce ou en séparation de corps, si l'état matrimonial de l'un ou de l'autre des époux fait l'objet d'une instance dans un autre Etat contractant.

Article 13

A l'égard des divorces ou des séparations de corps acquis ou invoqués dans des Etats contractants qui connaissent en ces matières deux ou plusieurs systèmes de droit applicables dans des unités territoriales différentes:

1. toute référence à la loi de l'Etat d'origine vise la loi du territoire dans lequel le divorce ou la séparation de corps a été acquis;
2. toute référence à la loi de l'Etat de reconnaissance vise la loi du for; et

<p>(3) powołanie się na domicyl lub pobyt w Państwie pochodzenia oznacza powołanie się na domicyl lub pobyt na terytorium, na którym rozwód lub separacja zostały orzeczone.</p>	<p>(3) any reference to domicile or residence in the State of origin shall be construed as referring to domicile or residence in the territory in which the divorce or separation was obtained.</p>	<p>3. toute référence au domicile ou à la résidence dans l'Etat d'origine vise le domicile ou la résidence dans le territoire dans lequel le divorce ou la séparation de corps a été acquis.</p>
<p>Artykuł 14</p>	<p>Article 14</p>	<p>Article 14</p>
<p>Uwzględniając artykuły 2 i 3, jeżeli Państwo pochodzenia w odniesieniu do spraw rozwodowych lub separacji stosuje dwa (lub więcej) systemy prawne wobec różnych jednostek terytorialnych, to:</p>	<p>For the purposes of Articles 2 and 3, where the State of origin has in matters of divorce or legal separation two or more legal systems applying in different territorial units:</p>	<p>Pour l'application des articles 2 et 3, lorsque l'Etat d'origine connaît en matière de divorce ou de séparation de corps deux ou plusieurs systèmes de droit applicables dans des unités territoriales différentes:</p>
<p>(1) artykuł 2 ustęp 3 stosuje się, jeżeli oboje małżonkowie byli obywatelami państwa, którego jednostka terytorialna, gdzie rozwód lub separacja zostały orzeczone, stanowi część tego państwa, niezależnie od miejsca stałego pobytu małżonków;</p>	<p>(1) Article 2, sub-paragraph (3), shall apply where both spouses were nationals of the State of which the territorial unit where the divorce or legal separation was obtained forms a part, and that regardless of the habitual residence of the spouses;</p>	<p>1. l'article 2, chiffre 3, s'applique lorsque les deux époux étaient ressortissants de l'Etat dont l'unité territoriale où le divorce ou la séparation de corps a été acquis forme une partie, sans égard à la résidence habituelle des époux;</p>
<p>(2) artykuł 2 ustęp 3 stosuje się, jeżeli powód był obywatelem państwa, do którego należy jednostka terytorialna, gdzie rozwód lub separacja zostały orzeczone.</p>	<p>(2) Article 2, sub-paragraphs (4) and (5), shall apply where the petitioner was a national of the State of which the territorial unit where the divorce or legal separation was obtained forms a part.</p>	<p>2. l'article 2, chiffres 4 et 5, s'applique lorsque le demandeur était ressortissant de l'Etat dont l'unité territoriale où le divorce ou la séparation de corps a été acquis forme une partie.</p>
<p>Artykuł 15</p>	<p>Article 15</p>	<p>Article 15</p>
<p>W stosunku do Umawiającego się Państwa stosującego w sprawach rozwodowych lub separacji dwa (lub więcej) systemy prawne wobec różnych kategorii osób, powołanie się na prawo tego państwa oznacza powołanie się na system wskazany przez ustawodawstwo tego państwa.</p>	<p>In relation to a Contracting State having, in matters of divorce or legal separation, two or more legal systems applicable to different categories of persons, any reference to the law of that State shall be construed as referring to the legal system specified by the law of that State.</p>	<p>Au regard d'un Etat contractant qui connaît en matière de divorce ou de séparation de corps deux ou plusieurs systèmes de droit applicables à des catégories différentes de personnes, toute référence à la loi de cet Etat vise le système de droit désigné par le droit de celui-ci.</p>
<p>Artykuł 16</p>	<p>Article 16</p>	<p>Article 16</p>
<p>Jeżeli przy stosowaniu niniejszej konwencji trzeba uwzględnić prawo państwa — niezależnie od tego, czy jest ono stroną konwencji — nie będącego Państwem pochodzenia ani państwem, w którym wnosi się o uznanie, stosującego w sprawach rozwodów lub separacji dwa (lub więcej) systemy prawne w zakresie terytorialnym lub personalnym, uwzględnia się system wskazany przez prawo tego państwa.</p>	<p>When, for the purposes of this Convention, it is necessary to refer to the law of a State, whether or not it is a Contracting State, other than the State of origin or the State in which recognition is sought, and having in matters of divorce or legal separation two or more legal systems of territorial or personal application, reference shall be made to the system specified by the law of that State.</p>	<p>Si, pour l'application de la présente Convention, on doit prendre en considération la loi d'un Etat, contractant ou non, autre que l'Etat d'origine ou de reconnaissance, qui connaît en matière de divorce ou de séparation de corps deux ou plusieurs systèmes de droit d'application territoriale ou personnelle, il y a lieu de se référer au système désigné par le droit dudit Etat.</p>
<p>Artykuł 17</p>	<p>Article 17</p>	<p>Article 17</p>
<p>Niniejsza konwencja nie stoi na przeszkodzie stosowaniu w Umawiającym się Państwie przepisów</p>	<p>This Convention shall not prevent application in a Contracting State of rules of law more favourable</p>	<p>La présente Convention ne met pas obstacle dans un Etat contractant à l'application de règles de</p>

prawa bardziej korzystnego dla uznawania zagranicznych orzeczeń o rozwodzie i separacji.

Artykuł 18

Niniejsza konwencja będzie stosowana bez uszczerbku dla wykonywania innych konwencji, których jedno lub więcej Umawiających się Państw jest lub może być w przyszłości stroną i które zawierają postanowienia dotyczące przedmiotu niniejszej konwencji.

Jednakże Umawiające się Państwa powinny powstrzymać się od zawierania innych konwencji dotyczących tego samego zagadnienia, które nie dałyby się pogodzić z postanowieniami niniejszej konwencji, chyba że czynią to ze szczególnych przyczyn, wynikających z regionalnych lub innych powiązań. Niezależnie od takich konwencji zobowiązują się one do uznawania, zgodnie z przepisami niniejszej konwencji, rozwodów i separacji orzeczonych w Umawiających się Państwach, nie będących stronami wymienionych konwencji.

Artykuł 19

Umawiające się Państwo może, nie później niż w chwili ratyfikacji lub przystąpienia, zastrzec sobie prawo:

- (1) odmowy uznania rozwodu lub separacji między małżonkami, którzy w chwili rozwodu lub separacji byli wyłącznie obywatelami państwa, w którym wnosi się o uznanie, jeżeli zostało zastosowane inne prawo niż wskazane przez jego prawo prywatne międzynarodowe, chyba że osiągnięty został taki sam rezultat, jaki zostałby osiągnięty przy zastosowaniu prawa wskazanego przez to prawo;
- (2) odmowy uznania rozwodu, jeżeli w chwili jego orzeczenia obie strony miały miejsce stałego pobytu w państwach, które nie uznają rozwodu. Państwo korzystające z zastrzeżenia określonego w niniejszym ustępie nie może odmówić uznania na podstawie artykułu 7.

ble to the recognition of foreign divorces and legal separations.

Article 18

This Convention shall not affect the operation of other conventions to which one or several Contracting States are or may in the future become Parties and which contain provisions relating to the subject-matter of this Convention.

Contracting States, however, should refrain from concluding other conventions on the same matter incompatible with the terms of this Convention, unless for special reasons based on regional or other ties; and, notwithstanding the terms of such conventions, they undertake to recognize in accordance with this Convention divorces and legal separations granted in Contracting States which are not Parties to such other conventions.

Article 19

Contracting States may, not later than the time of ratification or accession, reserve the right:

- (1) to refuse to recognize a divorce or legal separation between two spouses who, at the time of the divorce or legal separation, were nationals of the State in which recognition is sought, and of no other State, and a law other than that indicated by the rules of private international law of the State of recognition was applied, unless the result reached is the same as that which would have been reached by applying the law indicated by those rules;
- (2) to refuse to recognize a divorce when, at the time it was obtained, both parties habitually resided in States which did not provide for divorce. A State which utilizes the reservation stated in this paragraph may not refuse recognition by the application of Article 7.

droit plus favorables à la reconnaissance des divorces et des séparations de corps acquis à l'étranger.

Article 18

La présente Convention ne porte pas atteinte à l'application d'autres conventions auxquelles un ou plusieurs Etats contractants sont ou seront Parties et qui contiennent des dispositions sur les matières réglées par la présente Convention.

Les Etats contractants veilleront cependant à ne pas conclure d'autres conventions en la matière, incompatibles avec les termes de la présente Convention, à moins de raisons particulières tirées de liens régionaux ou autres; quelles que soient les dispositions de telles conventions, les Etats contractants s'engagent à reconnaître, en vertu de la présente Convention, les divorces et les séparations de corps acquis dans des Etats contractants qui ne sont pas Parties à ces conventions.

Article 19

Tout Etat contractant pourra, au plus tard au moment de la ratification ou de l'adhésion, se réserver le droit:

1. de ne pas reconnaître un divorce ou une séparation de corps entre deux époux qui, au moment où il a été acquis, étaient exclusivement ses ressortissants, lorsqu'une loi autre que celle désignée par son droit international privé a été appliquée, à moins que cette application n'ait abouti au même résultat que si l'on avait observé cette dernière loi;
2. de ne pas reconnaître un divorce entre deux époux qui, au moment où il a été acquis, avaient l'un et l'autre leur résidence habituelle dans des Etats qui ne connaissent pas le divorce. Un Etat qui fait usage de la réserve prévue au présent paragraphe ne pourra refuser la reconnaissance par application de l'article 7.

Artykuł 20

Umawiające się Państwo, którego prawo nie przewiduje rozwodu, może nie później niż w chwili ratyfikacji lub przystąpienia zastrzec sobie prawo nieuznawania rozwodu, jeżeli w chwili jego udzielania jedno z małżonków było obywatelem państwa, którego ustawodawstwo nie znało rozwodu.

Zastrzeżenie takie jest skuteczne dopóty, dopóki instytucja rozwodu nie zostanie prawnie uregulowana w tym państwie.

Artykuł 21

Umawiające się Państwo, w którym nie została prawnie uregulowana instytucja separacji, może nie później niż w chwili ratyfikacji lub przystąpienia zastrzec sobie prawo odmowy uznania orzeczenia o separacji, jeżeli w chwili jej orzeczenia jedno z małżonków było obywatelem państwa, w którym instytucja separacji została prawnie uregulowana.

Artykuł 22

Umawiające się Państwo może w każdym czasie oświadczyć, że niektórych kategorii osób posiadających jego obywatelstwo nie uważa się za obywateli przy stosowaniu niniejszej konwencji.

Artykuł 23

Umawiające się Państwo, które do instytucji rozwodu lub separacji stosuje więcej niż jeden system prawny, może w chwili podpisania, ratyfikacji lub przystąpienia oświadczyć, że niniejsza konwencja zostaje rozciągnięta na wszystkie jego systemy prawne albo tylko na jeden lub kilka spośród nich, i może zmienić swoją deklarację przez złożenie nowej deklaracji w każdym czasie.

Powyższe deklaracje, o których zawiadamia się Ministerstwo Spraw Zagranicznych Niderlandów, powinny określać systemy prawne, do których konwencja ma zastosowanie.

Umawiające się Państwo może odmówić uznania rozwodu lub se-

Article 20

Contracting States whose law does not provide for divorce may, not later than the time of ratification or accession, reserve the right not to recognize a divorce if, at the date it was obtained, one of the spouses was a national of a State whose law did not provide for divorce.

This reservation shall have effect only so long as the law of the State utilizing it does not provide for divorce.

Article 21

Contracting States whose law does not provide for legal separation may, not later than the time of ratification or accession, reserve the right to refuse to recognize a legal separation when, at the time it was obtained, one of the spouses was a national of a Contracting State whose law did not provide for legal separation.

Article 22

Contracting States may, from time to time, declare that certain categories of persons having their nationality need not be considered their nationals for the purposes of this Convention.

Article 23

If a Contracting State has more than one legal system in matters of divorce or legal separation, it may, at the time of signature, ratification or accession, declare that this Convention shall extend to all its legal systems or only to one or more of them, and may modify its declaration by submitting another declaration at any time thereafter.

These declarations shall be notified to the Ministry of Foreign Affairs of the Netherlands, and shall state expressly the legal systems to which the Convention applies.

Contracting States may decline to recognize a divorce or legal se-

Article 20

Tout Etat contractant dont la loi ne connaît pas le divorce pourra, au plus tard au moment de la ratification ou de l'adhésion, se réserver le droit de ne pas reconnaître un divorce si, au moment où celui-ci a été acquis, l'un des époux était ressortissant d'un Etat dont la loi ne connaissait pas le divorce.

Cette réserve n'aura d'effet qu'aussi longtemps que la loi de l'Etat qui en a fait usage ne connaîtra pas le divorce.

Article 21

Tout Etat contractant dont la loi ne connaît pas la séparation de corps pourra, au plus tard au moment de la ratification ou de l'adhésion, se réserver le droit de ne pas reconnaître une séparation de corps si, au moment où celle-ci a été acquise, l'un des époux était ressortissant d'un Etat contractant dont la loi ne connaissait pas la séparation de corps.

Article 22

Tout Etat contractant pourra déclarer à tout moment que certaines catégories de personnes qui ont sa nationalité pourront ne pas être considérées comme ses ressortissants pour l'application de la présente Convention.

Article 23

Tout Etat contractant qui comprend, en matière de divorce ou de séparation de corps, deux ou plusieurs systèmes de droit, pourra au moment de la signature, de la ratification ou de l'adhésion, déclarer que la présente Convention s'étendra à tous ces systèmes de droit ou seulement à un ou plusieurs d'entre eux, et pourra à tout moment modifier cette déclaration en faisant une nouvelle déclaration.

Ces déclarations seront notifiées au Ministère des Affaires Etrangères des Pays-Bas et indiqueront expressément les systèmes de droit auxquels la Convention s'applique.

Tout Etat contractant peut refuser de reconnaître un divorce ou

paracji, jeżeli w dniu, w którym wnosi się o uznanie, konwencja nie ma zastosowania do systemu prawnego, według którego rozwód lub separacja zostały orzeczone.

Artykuł 24

Niniejszą konwencję stosuje się niezależnie od daty orzeczenia rozwodu lub separacji.

Jednakże Umawiające się Państwo może nie później niż w chwili ratyfikacji lub przystąpienia zastrzec sobie prawo niestosowania niniejszej konwencji do instytucji rozwodu lub separacji, orzeczonych przed dniem wejścia w życie konwencji w stosunku do tego państwa.

Artykuł 25

Każde państwo może nie później niż w chwili ratyfikacji lub przystąpienia zgłosić jedno lub więcej zastrzeżeń wymienionych w artykułach 19, 20, 21 i 24 niniejszej konwencji. Nie jest dopuszczalne składanie innych zastrzeżeń.

Zawiadamiając o rozszerzeniu zakresu stosowania konwencji zgodnie z artykułem 29, Umawiające się Państwo może zgłosić wyżej wymienione zastrzeżenia, ograniczając ich skutki do wszystkich lub tylko do niektórych terytoriów wymienionych w zawiadomieniu.

Umawiające się Państwo może w każdym czasie wycofać złożone przez siebie zastrzeżenie. O wycofaniu zawiadamia się Ministerstwo Spraw Zagranicznych Niderlandów.

Skutki zastrzeżenia przestają obowiązywać sześćdziesiątego dnia od zawiadomienia, o którym mowa w ustępie poprzedzającym.

Artykuł 26

Niniejsza konwencja jest otwarta do podpisu dla państw reprezentowanych na Jedenastej Sesji Haskiej Konferencji Prawa Prywatnego Międzynarodowego.

Konwencja podlega ratyfikacji, a dokumenty ratyfikacyjne składa się w Ministerstwie Spraw Zagranicznych Niderlandów.

paration if, at the date on which recognition is sought, the Convention is not applicable to the legal system under which the divorce or legal separation was obtained.

Article 24

This Convention applies regardless of the date on which the divorce or legal separation was obtained.

Nevertheless a Contracting State may, not later than the time of ratification or accession, reserve the right not to apply this Convention to a divorce or to a legal separation obtained before the date on which, in relation to that State, the Convention comes into force.

Article 25

Any State may, not later than the moment of its ratification or accession, make one or more of the reservations mentioned in Articles 19, 20, 21 and 24 of the present Convention. No other reservation shall be permitted.

Each Contracting State may also, when notifying an extension of the Convention in accordance with Article 29, make one or more of the said reservations, with its effect limited to all or some of the territories mentioned in the extension.

Each Contracting State may at any time withdraw a reservation it has made. Such a withdrawal shall be notified to the Ministry of Foreign Affairs of the Netherlands.

Such a reservation shall cease to have effect on the sixtieth day after the notification referred to in the preceding paragraph.

Article 26

The present Convention shall be open for signature by the States represented at the Eleventh Session of the Hague Conference on Private International Law.

It shall be ratified, and the instruments of ratification shall be deposited with the Ministry of Foreign Affairs of the Netherlands.

une séparation de corps si, à la date où la reconnaissance est invoquée, la Convention n'est pas applicable au système de droit d'après lequel ils ont été acquis.

Article 24

La présente Convention est applicable quelle que soit la date à laquelle le divorce ou la séparation de corps a été acquis.

Toutefois, tout Etat contractant pourra, au plus tard au moment de la ratification ou de l'adhésion, se réserver le droit de ne pas appliquer la présente Convention à un divorce ou à une séparation de corps acquis avant la date de son entrée en vigueur pour cet Etat.

Article 25

Tout Etat pourra, au plus tard au moment de la ratification ou de l'adhésion, faire une ou plusieurs des réserves prévues aux articles 19, 20, 21 et 24 de la présente Convention. Aucune autre réserve ne sera admise.

Tout Etat contractant pourra également, en notifiant une extension de la Convention conformément à l'article 29, faire une ou plusieurs de ces réserves avec effet limité aux territoires ou à certains des territoires visés par l'extension.

Tout Etat contractant pourra, à tout moment, retirer une réserve qu'il aura faite. Ce retrait sera notifié au Ministère des Affaires Etrangères des Pays-Bas.

L'effet de la réserve cessera le sixantième jour après la notification mentionnée à l'alinéa précédent.

Article 26

La présente Convention est ouverte à la signature des Etats représentés à la Onzième session de la Conférence de La Haye de droit international privé.

Elle sera ratifiée et les instruments de ratification seront déposés auprès du Ministère des Affaires Etrangères des Pays-Bas.

Artykuł 27

Niniejsza konwencja wchodzi w życie, zgodnie z artykułem 26 ustęp 2, sześćdziesiątego dnia po złożeniu trzeciego dokumentu ratyfikacyjnego.

W stosunku do każdego państwa-sygnatariusza, które złoży dokument ratyfikacyjny po wejściu w życie konwencji, konwencja wchodzi w życie sześćdziesiątego dnia po złożeniu dokumentu ratyfikacyjnego.

Artykuł 28

Każde państwo, niereprezentowane na Jedenastej Sesji Haskiej Konferencji Prawa Prywatnego Międzynarodowego, które jest członkiem tej Konferencji, Organizacji Narodów Zjednoczonych, wyspecjalizowanej agencji tej organizacji lub jest stroną Statutu Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości, może przystąpić do niniejszej konwencji po jej wejściu w życie zgodnie z artykułem 27 ustęp 1.

Dokument przystąpienia składa się w Ministerstwie Spraw Zagranicznych Niderlandów.

Konwencja wchodzi w życie w stosunku do państwa przystępującego sześćdziesiątego dnia po złożeniu dokumentu przystąpienia.

Przystąpienie staje się skuteczne tylko w stosunkach między państwem przystępującym a Umawiającymi się Państwami, które wyrażą zgodę na przystąpienie tego państwa. Deklarację zawierającą taką zgodę składa się w Ministerstwie Spraw Zagranicznych Niderlandów, które przekazuje jej uwierzytelniony odpis każdemu Umawiającemu się Państwu drogą dyplomatyczną.

Konwencja wchodzi w życie w stosunkach między państwem przystępującym a państwem, które wyraziło zgodę na przystąpienie tego pierwszego, sześćdziesiątego dnia po złożeniu deklaracji zawierającej taką zgodę.

Artykuł 29

Państwo może w chwili podpisania, ratyfikacji lub przystąpienia oświadczyć, że niniejszą konwencję

Article 27

The present Convention shall enter into force on the sixtieth day after the deposit of the third instrument of ratification referred to in the second paragraph of Article 26.

The Convention shall enter into force for each signatory State which ratifies subsequently on the sixtieth day after the deposit of its instrument of ratification.

Any State not represented at the Eleventh Session of the Hague Conference on Private International Law which is a Member of this Conference or of the United Nations or of a specialized agency of that Organization, or a Party to the Statute of the International Court of Justice may accede to the present Convention after it has entered into force in accordance with the first paragraph of Article 27.

The instrument of accession shall be deposited with the Ministry of Foreign Affairs of the Netherlands.

The Convention shall enter into force for a State acceding to it on the sixtieth day after the deposit of its instrument of accession.

The accession will have effect only as regards the relations between the acceding State and such Contracting States as will have declared their acceptance of the accession. Such a declaration shall be deposited at the Ministry of Foreign Affairs of the Netherlands; this Ministry shall forward, through diplomatic channels, a certified copy to each of the Contracting States.

The Convention will enter into force as between the acceding State and the State that has declared its acceptance of the accession on the sixtieth day after the deposit of the declaration of acceptance.

Article 29

Any State may, at the time of signature, ratification or accession, declare that the present Conven-

Article 27

La présente Convention entrera en vigueur le soixantième jour après le dépôt du troisième instrument de ratification prévu par l'article 26, alinéa 2.

La Convention entrera en vigueur, pour chaque Etat signataire ratifiant postérieurement, le soixantième jour après le dépôt de son instrument de ratification.

Article 28

Tout Etat non représenté à la Onzième session de la Conférence de La Haye de droit international privé qui est Membre de cette Conférence ou de l'Organisation des Nations Unies ou d'une institution spécialisée de celle-ci ou Partie au Statut de la Cour internationale de Justice pourra adhérer à la présente Convention après son entrée en vigueur en vertu de l'article 27, alinéa premier.

L'instrument d'adhésion sera déposé auprès du Ministère des Affaires Etrangères des Pays-Bas.

La Convention entrera en vigueur, pour l'Etat adhérent, le soixantième jour après le dépôt de son instrument d'adhésion.

L'adhésion n'aura d'effet que dans les rapports entre l'Etat adhérent et les Etats contractants qui auront déclaré accepter cette adhésion. Cette déclaration sera déposée auprès du Ministère des Affaires Etrangères des Pays-Bas; celui-ci en enverra, par la voie diplomatique, une copie certifiée conforme à chacun des Etats contractants.

La Convention entrera en vigueur entre l'Etat adhérent et l'Etat ayant déclaré accepter cette adhésion soixante jours après le dépôt de la déclaration d'acceptation.

Article 29

Tout Etat, au moment de la signature, de la ratification ou de l'adhésion, pourra déclarer que la

stosuje się do wszystkich terytoriów, które reprezentuje ono w stosunkach międzynarodowych, do jednego lub do niektórych z tych terytoriów. Deklaracja taka staje się skuteczna od dnia wejścia w życie konwencji w stosunku do tego państwa.

O każdym takim rozszerzeniu zakresu stosowania konwencji zawiadamia się następnie Ministerstwo Spraw Zagranicznych Niderlandów.

Rozszerzenie staje się skuteczne tylko w stosunkach z Umawiającymi się Państwami, które wyrażą zgodę na takie rozszerzenie. Deklarację o wyrażeniu takiej zgody składa się w Ministerstwie Spraw Zagranicznych Niderlandów. Ministerstwo to przekazuje uwierzytelniony odpis deklaracji każdemu Umawiającemu się Państwu drogą dyplomatyczną.

Rozszerzenie zakresu stosowania konwencji staje się skuteczne w każdym przypadku sześćdziesiątego dnia po złożeniu deklaracji zawierającej zgodę na takie rozszerzenie.

Artykuł 30

Niniejsza konwencja obowiązuje przez 5 lat, licząc od dnia jej wejścia w życie zgodnie z artykułem 27 ustęp 1, nawet w stosunku do państw, które ratyfikowały ją później, lub do państw, które do niej przystąpiły.

W przypadku braku wypowiedzenia konwencja ulega milcząco przedłużeniu na kolejne pięcioletnie okresy.

Każde wypowiedzenie będzie notyfikowane Ministerstwu Spraw Zagranicznych Niderlandów co najmniej na sześć miesięcy przed upływem okresu pięcioletniego.

Wypowiedzenie może dotyczyć tylko niektórych terytoriów, w stosunku do których konwencja ma zastosowanie.

Wypowiedzenie jest skuteczne tylko w stosunku do państwa, które je notyfikowało. Konwencja pozostaje w mocy w stosunku do innych Umawiających się Państw.

Artykuł 31

Ministerstwo Spraw Zagranicznych Niderlandów powiadomi państwa wymienione w artykule 26

tion shall extend to all the territories for the international relations of which it is responsible, or to one or more of them. Such a declaration shall take effect on the date of entry into force of the Convention for the State concerned.

At any time thereafter, such extensions shall be notified to the Ministry of Foreign Affairs of the Netherlands.

The extension will have effect only as regards the relations with such Contracting States as will have declared their acceptance of the extensions. Such a declaration shall be deposited at the Ministry of Foreign Affairs of the Netherlands; this Ministry shall forward, through diplomatic channels, a certified copy to each of the Contracting States.

The extension will take effect in each case sixty days after the deposit of the declaration of acceptance.

Article 30

The present Convention shall remain in force for five years from the date of its entry into force in accordance with the first paragraph of Article 27, even for States which have ratified it or acceded to it subsequently.

If there has been no denunciation, it shall be renewed tacitly every five years.

Any denunciation shall be notified to the Ministry of Foreign Affairs of the Netherlands, at least six months before the end of the five year period.

It may be limited to certain of the territories to which the Convention applies.

The denunciation shall have effect only as regards the State which has notified it. The Convention shall remain in force for the other Contracting States.

Article 31

The Ministry of Foreign Affairs of the Netherlands shall give notice to the States referred to in Ar-

présente Convention s'étendra à l'ensemble des territoires qu'il représente sur le plan international, ou à l'un ou plusieurs d'entre eux. Cette déclaration aura effet au moment de l'entrée en vigueur de la Convention pour ledit Etat.

Par la suite, toute extension de cette nature sera notifiée au Ministère des Affaires Etrangères des Pays-Bas.

L'extension n'aura d'effet que dans les rapports avec les Etats contractants qui auront déclaré accepter cette extension. Cette déclaration sera déposée auprès du Ministère des Affaires Etrangères des Pays-Bas; celui-ci en enverra, par la voie diplomatique, une copie certifiée conforme à chacun des Etats contractants.

L'extension produira ses effets dans chaque cas soixante jours après le dépôt de la déclaration d'acceptation.

Article 30

La présente Convention aura une durée de cinq ans à partir de la date de son entrée en vigueur conformément à l'article 27, alinéa premier, même pour les Etats qui l'auront ratifiée ou y auront adhéré postérieurement.

La Convention sera renouvelée tacitement de cinq en cinq ans, sauf dénonciation.

La dénonciation sera, au moins six mois avant l'expiration du délai de cinq ans, notifiée au Ministère des Affaires Etrangères des Pays-Bas.

Elle pourra se limiter à certains territoires auxquels s'applique la Convention.

La dénonciation n'aura d'effet qu'à l'égard de l'Etat qui l'aura notifiée. La Convention restera en vigueur pour les autres Etats contractants.

Article 31

Le Ministère des Affaires Etrangères des Pays-Bas notifiera aux Etats visés à l'article 26, ainsi

oraz państwa, które przystąpiły do konwencji zgodnie z artykułem 28:

- a) o każdym podpisaniu i ratyfikacji, o których mowa w artykule 26;
- b) o dniu wejścia w życie niniejszej konwencji zgodnie z artykułem 27 ustęp 1;
- c) o każdym przystąpieniu, o którym mowa w artykule 28, i dniu, w którym staje się skuteczne;
- d) o rozszerzeniu zakresu stosowania konwencji określonym w artykule 29 i dniu, w którym staje się skuteczne;
- e) o każdym wypowiedzeniu, o którym mowa w artykule 30;
- f) o zgłaszaniu i wycofywaniu zastrzeżeń, o których mowa w artykułach 19, 20, 21, 24 i 25;
- g) o deklaracjach, o których mowa w artykułach 22, 23, 28 i 29.

Na dowód czego niżej podpisani, należycie upoważnieni, podpisali niniejszą konwencję.

Sporządzono w Hadze dnia 1 czerwca 1970 r. w językach angielskim i francuskim, przy czym oba teksty są jednakowo autentyczne, w jednym egzemplarzu, który składa się w archiwum Rządu Niderlandów i którego uwierzytelniony odpis przekazuje się drogą dyplomatyczną każdemu państwu reprezentowanemu na Jedenastej Sesji Konferencji Haskiej Prawa Prywatnego Międzynarodowego.

ticle 26, and to the States which have acceded in accordance with Article 28, of the following:

- a) the signatures and ratifications referred to in Article 26;
- b) the date on which the present Convention enters into force in accordance with the first paragraph of Article 27;
- c) the accessions referred to in Article 28 and the dates on which they take effect;
- d) the extensions referred to in Article 29 and the dates on which they take effect;
- e) the denunciations referred to in Article 30;
- f) the reservations and withdrawals referred to in Articles 19, 20, 21, 24 and 25;
- g) the declarations referred to in Articles 22, 23, 28 and 29.

In witness whereof the undersigned, being duly authorized thereto, have signed the present Convention.

Done at The Hague, on the first day of June, 1970, in the English and French languages, both texts being equally authentic, in a single copy which shall be deposited in the archives of the Government of the Netherlands, and of which a certified copy shall be sent, through the diplomatic channel to each of the States represented at the Eleventh Session of The Hague Conference on Private International Law.

qu'aux Etats qui auront adhéré conformément aux dispositions de l'article 28:

- a) les signatures et ratifications visées à l'article 26;
- b) la date à laquelle la présente Convention entrera en vigueur conformément aux dispositions de l'article 27, alinéa premier;
- c) les adhésions prévues à l'article 28 et la date à laquelle elles auront effet;
- d) les extensions prévues à l'article 29 et la date à laquelle elles auront effet;
- e) les dénonciations prévues à l'article 30;
- f) les réserves et les retraits de réserves visés aux articles 19, 20, 21, 24 et 25;
- g) les déclarations visées aux articles 22, 23, 28 et 29.

En foi de quoi, les soussignés, dûment autorisés, ont signé la présente Convention.

Fait à La Haye, le premier juin 1970, en français et en anglais, les deux textes faisant également foi, en un seul exemplaire, qui sera déposé dans les archives du Gouvernement des Pays-Bas et dont une copie certifiée conforme sera remise, par la voie diplomatique, à chacun des Etats représentés à la Onzième session de la Conférence de La Haye de droit international privé.

Po zapoznaniu się z powyższą konwencją, w imieniu Rzeczypospolitej Polskiej oświadczam, że:

- konwencja powyższa została uznana za słuszną;
- Rzeczpospolita Polska postanawia przystąpić do tej konwencji, zastrzegając sobie prawo odmowy uznania rozwodu lub separacji w sytuacji określonej w artykule 19 punkt 1 oraz prawo niestosowania niniejszej konwencji do rozwodu lub separacji orzeczonych przed dniem wejścia w życie konwencji dla Rzeczypospolitej Polskiej (artykuł 24);
- z uwzględnieniem wyżej wymienionych zastrzeżeń konwencja będzie niezmiennie zachowywana.

Na dowód czego wydany został akt niniejszy, opatrzony pieczęcią Rzeczypospolitej Polskiej.

Dano w Warszawie dnia 27 lutego 1996 r.

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej: *A. Kwaśniewski*
L.S.

Minister Spraw Zagranicznych: *D. Rosati*